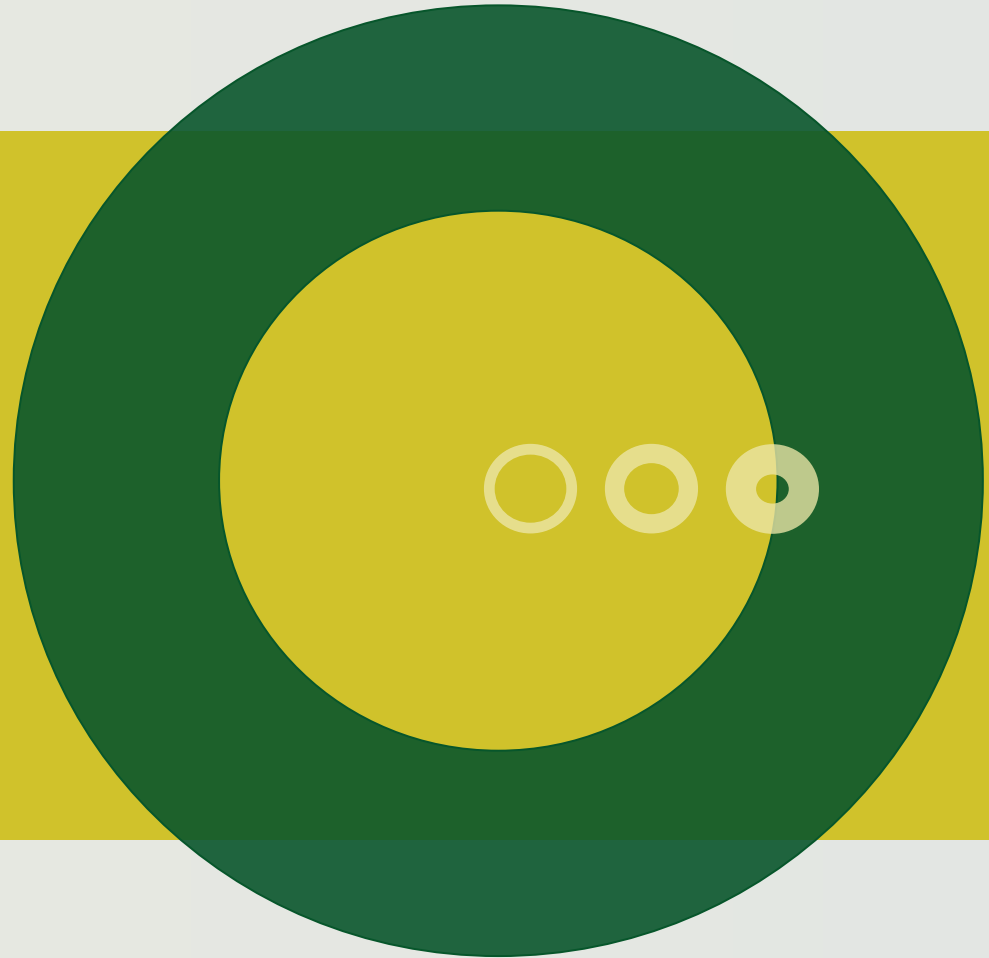

Ændring af Randzonenloven – hvad endte det med?

Konference for
ejendomsrådgivere
30. oktober 2014

v/Sten W. Laursen,
VFL

Lovændring 1. august 2014

- Lovændringen er en opfølgning på aftale om Vækstplan for Fødevarer
 - Sikre en bæredygtig udvikling i det danske råvaregrundlag og styrke konkurrenceevne
 - Der forventes ca. 25.000 ha randzoner (mod tidligere 50.000 ha)
- Der har været kritik af kompensationsordningen

Lovændring 1. august 2014

- Den hidtidige formulering har givet tvivl om, hvilke vandløb og søer, der udløste krav om randzoner (vandførende hovedparten af året)
- Klargøring ved at afgrænse til vandløb og søer, som efter anden specifikt angivet lovgivning allerede er udpeget eller beskyttet på grund af deres miljø-, natur- eller samfundsmæssige værdi

Afgrænsning af randzonearealer ændret

- Gælder i landzone fra bredden af åbne vandløb og søer med et overfladeareal på mere end 100 kvm
 1. der er klassificeret som offentlige efter § 9 i VL
 2. der er beskyttet efter § 3 NBL
 3. der er omfattet af kravet om 2-meterbræmmer i § 69 i VL, eller
 4. for hvilke der er fastsat miljømål i
 - a) statslige vandplaner i medfør af miljømålsloven eller
 - b) bkg. om miljømål i medfør af lov om vandplanlægning

Afgrænsning af randzoner

- Ad 1 Offentlige vandløb og søer
 - Klar afgrænsning, der kan ændres af kommunen – kommunen oplyser om klassificeringen
- Ad 2 § 3 beskyttede vandløb og søer
 - Vandløb er konkret udpegede. Udpegning kan ændres, men normalt kun kommunevis
 - Søers beskyttelse bebor på, om vandflade og vandområde med vand- og sumpplanter overstiger 100 kvm, og om der har udviklet sig et karakteristisk plante- og dyreliv
 - Forespørgselsordning (4 uger – ikke klare tilfælde)

Afgrænsning af randzoner

- Ad 3) vandløb og søer med 2 meter bræmmer
 - Åbne naturlige vandløb og søer (over 100 kvm iflg. randzonenloven)
 - Kan være vanskeligt at afgøre (gl. kort?)
 - Ikke "enkeltmands" vandløb og søer
 - Ikke isolerede søer under 100 kvm
 - Kunstige vandløb og søer med målsætning, mindst godt økologisk potentiale (gælder først når vandplaner træder i kraft)

Afgrænsning af randzoner

- Ad 4 Fastsat miljømål
 - Statslige vandplaner efter miljømålsloven (1. generations vandplaner)
 - Statslige vandplaner i medfør af lov om vandplanlægning (2. generations vandplaner)
 - Gælder naturligvis først fra planernes ikrafttræden

Afgrænsning af randzoner

- Det er ikke længere afgørende, om der for vandløb er tale om vandføring i hovedparten af året
- NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet et vejledende kort

Præcisering/udvidelse af forbud

- Forbuddet i randzonerne præciseres/udvides til også at omfatte anden jordforbedring, eks. kalkning
 - Forbud mod gødskning, anden jordforbedring, sprøjtning, dyrkning og anden jordbearbejdning
 - Men ikke forbud mod jordbearbejdning, der ikke sker med henblik på dyrkning og etablering af afgrøder
 - Nedpløjning eller fræsning af oprensningsmateriale fra vandløbsvedligeholdelse er ikke forbudt

Undtagelser

- Undtagelser for skov, have og lign. ændres til skov, have, park og dambrugsaktiviteter
- Undtagelsen for marskområder og områder med marsklignende strukturer er opretholdt
 - Kun randzoner for målsatte vandløb

Randzonebredden

- Første opgørelse viste over 27.000 ha
- Bredden derfor reduceret til 9 meter
- Mulighed for at ansøge om reduktion af bredden, hvis
 - randzonearealet forøges som følge af lovændringen, og
 - randzonearealet derved kommer til at udgøre mere end 5 pct. af bedriftens areal 1. aug. 2014
 - Ansøgningsfrist 17. november 2014
 - Fristen kan forlænges 3 mdr. ved ansøgning, hvis tvivl

Randzonebredden

- Tidligere dispensationer opretholdes (til udløb hvis § 6 dispensation)
- De hidtil gældende regler finder anvendelse på ansøgninger om forholdsmæssig reduktion af randzonebredden, der ikke er afsluttet ved ikrafttrædelse af ændringen

Undtagelse for bivenlige blomstrende planter

- Tilladt at udså frøblandinger af bivenlige blomstrende planter på op til 3 meter af randzonen ind mod marken, hvis
 - Randzonen grænser til omdriftsarealer
 - Der ikke er tale om erhvervsmæssig dyrkning
 - Kun frøblanding af mindst 3 forskellige arter anført på bilag
 - Indhold af kvælstoffikserende planter maks. 25 %
 - Nødvendig jordbearbejdning foretages i foråret

Andre ændringer

- Hjemmel til ministeren til at fastsætte regler om digital kommunikation
- Hjemmel til ministeren til at meddele den ansvarlige for bedriften påbud om at bringe randzonearealer i en lovlig tilstand
- Mulighed for bøde for både overtrædelse af bestemmelse og påbud

Høst af afgrøder?

- Ifølge bekendtgørelse tilladt at høste 1-årige eller flerårige afgrøder, der er lovligt etableret i randzonen inden 1. august 2014
- Er denne undtagelse nødvendig?
- Hvad med etablering af afgrøder efter 1. august 2014 på arealer uden randzoner, hvor der senere kommer randzoner som følge af vandplaner?

Kompensation for randzoner?

- Randzoner, der bestod før 1. august 2014, kan kompenseres efter de kendte regler
 - Hvis randzonen består efter 1. august kompenseres for hele året i en bredde på 10 meter
 - Hvis randzonen ophæves 1. august 2014 kompenseres for 7 måneder
- Nye randzoner pr. 1. august 2014 kompenseres ikke, men prioriteret adgang til miljøstøtte i 2015

Kompensation for randzoner?

- Ingen kompensation for randzoner i 2015
- Landmænd med randzoner får fortrinsret til ny pulje med tilskud til miljøteknologi og miljøprojekter
 - 61,5 mio. kr. til teknologi målrettet pesticid- og/eller N-reducerende teknologier i marken
 - 15 mio. kr. til afgræsningsprojekter (indkøb og opsætning af hegn og rydning af hegnslinje mm.)

Kompensation for randzoner?

- Randzonearealer, der støder op til bedriftens omdriftsarealer, kan tjene som miljøfokusområder med faktor 1,5